

[Poul Møller.]

Det store flertal af mit partis medlemmer vil modsætte sig udleveringen af håndskrifterne på det nu foreliggende grundlag, og vi ved, at grundlaget ikke har kunnet ændres under udvalgsbehandlingen. Vi vil derfor endnu en gang opfordre tingets medlemmer fra forskellige partier til at støtte os i forsøget på at søge denne sag udsat, således at den kan forelægges tinget på et bedre gennemtænkt grundlag og på et grundlag, som giver også tinget mulighed for frit at kunne forhandle, hvor mange gaver og hvilke gaver det danske folk og det danske folket og danske forskere skal yde.

Helge Larsen: Det ærede medlem hr. Poul Møller gjorde nogle kritiske bemærkninger om den behandling, som dette lovforslag har været genstand for her i tinget. Jeg vil gerne knytte et par korrektiver hertil.

Må jeg for det første oplyse, at under behandlingen i udvalget er alle stillede spørgsmål blevet besvaret; og på forespørgsel, gentagen forespørgsel, om man havde yderligere spørgsmål at stille, var svaret, at det havde man ikke. Må jeg dernæst sige, at hvad angår tredje behandling af dette lovforslag, som nu er fastsat til lørdag, er der under et udvalgs møde stillet i udsigt, at man for at give længere tid til udvalgsbehandlingen mellem anden og tredje behandling kunne tage tredje behandling fredag i næste uge; men jeg forstod, at der ikke hos oppositionspartierne var nogen interesse herfor.

Må jeg dernæst sige i anledning af de bemærkninger, det ærede medlem hr. Poul Møller gjorde om ønskeligheden af, at sagen kunne blive drøftet udførligere i befolkningen, at det er mit indtryk, at denne sag i allerhøjeste grad har været drøftet gennem en periode på i hvert fald 10 år. Jeg tror, den er drøftet så grundigt igennem og forstået sådan, at det store tal af befolkningen meget vel ved, hvad sagen drejer sig om, og jeg tror også, det store flertal af befolkningen har taget stilling i denne sag og er for lovforslaget, som det foreligger.

Jeg skal derefter gøre enkelte bemærkninger af mere principiel karakter som udtryk for min gruppes opfattelse i denne sag.

Der er for det første for os ikke tvivl om, at Danmark, som det også blev sagt ved første behandling, har den juridiske ret til håndskrifterne og dermed også retten til at overføre en del af dem til Islands universitet som gave. For det andet må det ligge klart, at den foreslåede overførelse af håndskrifterne til den islandske arnamagnæanske stiftelse betegner en definitiv løsning af håndskriftsagen. For det tredje kan denne overførelse af håndskrifterne som gave til Island ikke skabe præcedens for at imødekomme eventuelle andre ønsker, der måtte blive fremsat om udlevering fra danske samlinger. For det fjerde ligger det ganske klart for os, at folketinget inden for grundlovens rammer er berettiget til at foretage en deling af Den arnamagnæanske Stiftelse og foretage de hertil fornødne ændringer af fundatsen. For det femte er det min gruppes opfattelse, at det foreliggende lovforslag ikke er et forslag om ekspropriation. Jeg lægger ved denne vurdering afgørende vægt på professor Max Sørensens udtalelser i svaret fra Århus universitet.

Håndskrifterne er i sin tid testamenteret til Københavns universitet, der er en statsinstitution. Håndskrifterne er endvidere henlagt til en stiftelse, der bestyres af en kommission, hvis medlemmer alle er udpeget af offentlige myndigheder. Der er altså ikke tale om en privat stiftelse, og stiftelsen har ikke fuld og fri rådighed over håndskrifterne, som man nu og da i disse dage næsten kunne få indtryk af at enkelte medlemmer af stiftelsens styrelse mener den har. Styrelsen er bundet af fundatsens bestemmelser, og hvad fundatsen tager sigte på, er først og fremmest håndskrifternes bevaring og nyttiggørelse for videnskabeligt og folkeligt oplysningsarbejde.

Disse fundatsens hovedbestemmelser og ideelle sigte røres der ikke ved gennem den deling af stiftelsen, som foreslås i lovforslaget. Ja, det er vel ikke udelukket, at delingen vil betyde, at fundatsens formålsbestemmelser på lidt længere sigt bedre vil kunne tilgodeses, hvorved jeg absolut ikke underkender det store arbejde, der er gjort med samlingen hidtil. Det yder jeg tværtimod al skyldig respekt.

Jeg vil her gerne henvisse til den kronik, dr. phil. Lis Jacobsen, som jeg uden at